

Sylabus przedmiotu

Przedmiot:	Historia literatury polskiej do roku 1918
Kierunek:	Filologia polska, I stopień [6 sem], stacjonarny, ogólnoakademicki, rozpoczęty w: 2012
Rok/Semestr:	I/1
Liczba godzin:	30,0
Nauczyciel:	Chemperek Dariusz, dr hab.
Forma zajęć:	wykład
Rodzaj zaliczenia:	egzamin
Punkty ECTS:	6,0
Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS (łącznie liczba godzin w semestrze):	0 Godziny kontaktowe z prowadzącym zajęcia realizowane w formie konsultacji 0 Godziny kontaktowe z prowadzącym zajęcia realizowane w formie zajęć dydaktycznych 0 Przygotowanie się studenta do zajęć dydaktycznych 0 Przygotowanie się studenta do zaliczeń i/lub egzaminów 0 Studiowanie przez studenta literatury przedmiotu
Wstępne wymagania:	Nie dotyczy
Metody dydaktyczne:	• wykład informacyjny
Zakres tematów:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Periodyzacja epok literackich, podstawowe pojęcia: oralność, alegoria / symbol, łacina a języki wernakularne. 2. Kronikarstwo średniowieczne (Anonim zw. Gallem, Mistrz Wincenty, J. Długosz). 3. Motyw śmieci w literaturze polskiego i francuskiego średniowiecza (F. Villon). 4. Arcydzieła polskiej „jesieni średniowiecza”. 5. Humanizm i reformacja a kultura renesansu. 6. Autobiografizm w literaturze polskiego renesansu (K. Janicjusz, J. Dantyszek, M. Rej, S. Orzechowski). 7. Paradoksy życia i twórczości M. Reja. 8. Twórczość J. Kochanowskiego na tle poezji Horacego i F. Petrarke. 9. Idee renesansu w poezji i dramacie J. Kochanowskiego (kontekst europejski). 10. Podstawowe pojęcia epoki baroku: różnorodność światopoglądów i estetyk. 11. M. Sęp Szarzyński jako reprezentant poezji metafizycznej. 12. Libertynizm i konceptyzm w poezji J. A. Morsztyna. 13. <i>Nadobna Paskwalin</i> wobec antyku i kontrreformacji.
Forma oceniania:	• egzamin ustny
Literatura:	<p>Kompendia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. T. Michałowska, <i>Średniowiecze</i>, Warszawa 1995 i n.; 2. J. Ziomek, <i>Renesans</i>, Warszawa 1995 i n.; 3. Cz. Hernas, <i>Barok</i>, Warszawa 1998 i n.; 4. <i>Słownik literatury staropolskiej</i>, red. T. Michałowska, E. Sarnowska-Temierusz, B. Otwinowska, Warszawa 1990 i n.

Literatura podmiotowa:

I. Literatura staropolska:

Średniowiecze: *Średniowieczna poezja łacińska w Polsce*, oprac. M. Włodarski, Wrocław 2007, BN I 310 (stąd: sekwencja i hymn Wincentego z Kielczy; Stanisław Ciołek, *Pochwała Krakowa*); *Średniowieczna pieśń religijna polska*, oprac. M. Korolko, Wrocław 1980, BN I 65 (stąd: *Bogurodzica*, *Lament świętokrzyski*, *Legenda o św. Aleksym*, ogólna orientacja w tematyce pieśni); *Polska poezja świecka XV wieku*, oprac. M. Włodarski, Wrocław 1997, BN I 60 (stąd: *Roz-mowa Mistrza Polikarpa...*; wiersz Słoty; Andrzej Gaika, *Pieśń o Wiklefię*; *Skarga umierającego*; jeden list miłosny; *Pieśni Sandomierzanina*; *Satyra na chytrych kmieciów*); *Średniowieczna proza polska*, oprac. S. Vrtel-Wierczyński, Wrocław 2005 (stąd: *Kazania świętokrzyskie*, *Kazania gnieźnieńskie*- jedno kazanie, *Rozmyślanie przemyskie*). *Rozmyślanie przemyskie* może być w wyborze z: „*Cały świat nie pomieściłby ksiąg*”. *Staropolskie opowieści i przekazy apokryficzne*, wyd. W.R. Rzepka i W. Wydra; wstęp M. Adamczyk, Poznań 1996; *Dramat liturgiczny[w:] Dramaty staropolskie. Antologia*, oprac. J. Lewański, t. 1, Warszawa 1959; *By czas nie zaćmił i niepamięć. Wybór kronik średniowiecznych*, oprac. A. Jelicz; przeł. R. Grodecki i in., Warszawa 1975 (stąd: kronika Galla, kronika Mistrza Wincentego Kadłubka, *Roczniki Jana Długosza – we fragm.*); Mikołaj z Wilkowiecka, *Historyja o chwalebny m zmartwychwstaniu Pańskim*, oprac. J. Okoń, Wrocław 2004, BN I 201.

Renesans: K. Janicjusz, *Elegie[w:] tenże, Carmina. Dzieła wszystkie*; wyd. i wstępem poprzedził Jerzy Krókowski; przeł. Edwin Jędrkiewicz, Wrocław 1966, BPP 15 lub K. Janicjusz, *Poezje wybrane*, przeł., oprac. Z. Kubiak, Warszawa 1975; Biernat z Lublina, *Ezop*, oprac. S. Grzeszczuk, J. S. Gruchała, Kraków 1997 (stąd: *Żywot Ezopa Fryga*, wybór bajek); M. Rej, *Wybór pism*, oprac. A. Kochan, Wrocław 2006, BN I 308 (stąd: *Krótka rozprawa, wybór Figlików*); A. Frycz Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej[w:] tenże, Wybór pism*, oprac. W. Voisé, Wrocław 1977, BN I 229; Ł. Górnicki, *Dworzanin polski*, oprac. R. Pollak, Wrocław 2004 (stąd ks. I lub III); Bielski M., *Komedyja Justyna i Konstancyjej*, oprac. J. Starnawski, Kraków 2000; S. Orzechowski, *Wybór pism*, oprac. J. Starnawski, Wrocław 1972, BN I 210 (stąd: *List do Commendoniego*); J. Kochanowski, *Pieśni*, oprac. L. Szczerbicka-Ślękowa, Wrocław 1997, BN I 100 (stąd pieśni: z ksiąg I: 2,3,7,9,13,16,20,24; z ksiąg II: 1,2,5,7,8,10,13-15, 20-24; Hymn oraz *Pieśń świętojańska o sobótce*); J. Kochanowski, *Fraszki*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1986 (stąd fraszki miłosne i biesiadne); J. Kochanowski, *Odprawa posłów greckich*, oprac. T. Ulewicz, Wrocław 1969 i nast., BN I 3 (bez wstępu); J. Kochanowski, *Satyr, Muza, Zuzanna*, [w:] tenże, *Dzieła polskie*, oprac. J. Krzyżanowski, Warszawa 1966 i nast.

Barok: M. Sęp-Szarzyński, *Poezje zebrane*, oprac. R. Grzeškowiak i A. Karpiński, Warszawa 2001, BPS 23 (lub: M. Sęp-Szarzyński, *Poezje*, oprac. J. S. Gruchała, Kraków 2003); (stąd: sonety i parafrazy psalmów); Sz. Szymonowic, *Sielanki i pozostałe wiersze polskie*, oprac. J. Pelc, Wrocław 2000, BN I 70 (stąd: *Wierzbę, Czary, Kołaczę, Rocznica, Ślub*); P. Skarga, *Kazania sejmowe*, oprac. J. Tazbir, M. Korolko, Wrocław 1972, BN I 70, (stąd: kazanie II, IV, V, VI); D. Naborowski, *Poezje*, wyd. J. Dürr – Durski, Warszawa 1961 lub: tenże, *Poezje*, oprac. J. Niedźwiedz, Kraków 2003. Stąd: wiersze o tematyce temporalnej, trzy poematy, np. *Róża, Malina, Cień*; P. Baryka, *Z chłopca król[w:] Dramaty staropolskie. Antologia*, oprac. J. Lewański, t. 4, Warszawa 1961; S. Twardowski, *Nadobna Paskwalina*, oprac. J. Okoń, Wrocław 1980, BN I 87; J. A. Morsztyn, *Wybór poezji*, oprac. W. Weintraub, Wrocław 1988, BN I 257 (bez wstępu); Z. Morsztyn, *Emblemata*, oprac. J. i P. Pelcowie Warszawa 2001 lub emblematy z: tenże, *Wybór wierszy*, oprac. J. Pelc, Wrocław 1975, BN I 215; W. Kochowski, *Utwory poetyckie. Wybór*, oprac. M. Eustachiewicz, Wrocław 1991, BN I 92 (stąd: *Psalmodia polska*); W. Potocki, *Wiersze wybrane*, oprac. S. Grzeszczuk, J. S. Gruchała, Wrocław 1992, BN I 19 (stąd wiersze z *Ogrodu i Moraliołów*); S. H. Lubomirski, *Ermida królewna pasterska*, [w:] *Dramaty staropolskie*, t. 5, Warszawa 1963.

II. Literatura powszechna:

ANTYK: Homer, *Iliada*, przeł. F. K. Dmochowski, Warszawa 1990; Homer, *Odyseja*, przeł. J. Parandowski, Warszawa 1953 i nast.; *Antologia tragedii greckiej*, przeł. J. Łanowski, S. Srebrny, K. Morawski, wstęp S. Stabryła, Kraków 1989. Stąd: Ajschylos, *Oresteja*; Sofokles, *Król Edyp*; Eurypides, *Elektra*; Sielanka antyczna: po trzy sielanki Wergiliusza i Teokryta, w tym ekloga IV Wergiliusza [w:] Teokryt, *Sielanki*, przeł. A. Sandauer, Warszawa 1969; Wergiliusz, *Bukoliki Georgiki*, przeł. Z. Abramowiczówna, Wrocław 1953, BN II 83 lub *Sielanka rzymska*, przeł. i oprac. J. Sękowski, Warszawa 1985; *Liryka starożytniej Grecji*, oprac. J. Danielewicz, Warszawa 1996 lub BN II 92. Stąd: utwory Safony, Anakreonta, Pindara; Plaut, *Żołnierz Samochwał*, przeł. E. Skwara, Warszawa 2002 lub BN II 53; Wergiliusz, *Eneida*, przeł. Z. Kubiak, Warszawa 1998; Horacy, *Dzieła*, przeł. S. Gołębiowski, Warszawa 1980 lub BN II 25. Stąd: *Pieśni i Epoda II*.

ŚREDNIOWIECZE: *Tristan i Izolda*, przeł. i oprac. J. Gorecka – Kalita, Wrocław 2006, BN II 254; *Pieśń o Rolandzie*, przeł. Boy, Warszawa 1981; F. Villon, *Wielki Testament*, przeł. T. Żeleński (Boy), Warszawa 1981; Dante Alighieri, *Boska Komedia*, przeł. E. Porębowicz, Warszawa 1959 lub przekład A. Kuciak, Poznań 2001. Stąd: Piekło.

RENEANS: F. Petrarca, *Sonety do Laury*, przeł. A. Kuciak, Kraków 2003; G. Boccaccio, *Dekameron*, przeł. E. Boyé, Warszawa 1956. Stąd: *Sokół*; T. Morus, *Utopia*, przeł. K. Abgarowicz, Lublin 1993; P. Ronsard, *Poezje. Wybór*, Warszawa 1969. Stąd: *Sonety*; Erazm z Rotterdamu, *Pochwała Głupoty*, przeł. E. Jędrkiewicz, Wrocław 1953, BN II 81.

BAROK: M. de Cervantes, *Przemysłny hidalgo Don Kichot z Manche*, przeł. E. Boyé, Warszawa 1952. Stąd: tom I; *Antologia angielskiej poezji metafizycznej XVII stulecia*, oprac. S. Barańczak, Warszawa 1982. Stąd: poezja J. Donne'a; W. Szekspir, *Makbet*, przeł. S. Barańczak, Warszawa 1990; W. Szekspir, *Hamlet, książkę Dani*, przeł. S. Barańczak, Poznań 1995; W. Szekspir, *Sen nocy letniej*, przeł. S. Barańczak, Warszawa 1990; P. Calderon de la Barca, *Życie snem[w:] tenże, Życie snem. Książkę niezłomny*, przeł. E. Boyé, oprac. B. Baczyńska, Wrocław 2003, BN II 249; J. Racine, *Fedra*, przeł. T. Żeleński (Boy) [w:] P. Corneille, J. Racine, *Tragedie*, Warszawa 1978 lub BN II 242; Molière, *Świętoszek lub Skąpiec[w:] Molière, Wybór komedii*, przeł. B. Korzeniowski, oprac. J. Pawłowiczowa, Wrocław 2001, BN II 248.

Dodatkowe informacje: